

Jefta talk maart 2026

Op school leren we dat elk sneeuwvlokje uniek is, maar de meesten van ons weten niet precies waarom. Het antwoord ligt in de weg die een sneeuwvlok aflegt. Terwijl een waterdruppel bevriest en naar beneden valt, beweegt hij door verschillende lagen van de atmosfeer. Temperatuur, luchtdruk en luchtvochtigheid veranderen voortdurend, en juist die variatie zorgt ervoor dat elke sneeuwvlok zich anders vormt. Tegelijk hebben alle sneeuwvlokken iets gemeen: ze hebben allemaal dezelfde zeshoekige kern.

Dat maakt de vergelijking met ons leven (geloof?) treffend. Ook wij (ons geloof) worden gevormd door de omstandigheden waar we doorheen gaan. Onze verhalen zijn uniek, en toch lijken we op elkaar (omdat we allen uit het geloof van Jezus zijn). We zijn allemaal onderweg, allemaal in beweging.

Met dat in gedachten neem ik je mee naar een havenstad in het Midden-Oosten, aan het begin van onze jaartelling. Caesarea, gebouwd door Herodes de Grote ter ere van keizer Augustus. Het is vroeg in de ochtend. De zon komt op, de lucht is nog koel, en in de haven liggen schepen klaar om uit te varen.

Op de kade bevindt zich een bijzonder gezelschap. Julius, een Romeins officier, zichtbaar gevormd door discipline en gezag. Paulus, een gevangene, gebonden maar innerlijk vrij. En Aristarchus, een man die hier niet uit verplichting is, maar uit trouw. Ook Lucas, de schrijver van Handelingen hoofdstuk 27, is aanwezig en reist met hen mee.

Ze vertrekken op een schip dat hen richting Rome zal brengen. In eerste instantie lijkt de reis voorspoedig, maar al snel krijgen ze te maken met tegenwind. Wat volgt is een langzame en moeizame tocht. Dagen worden weken. Uiteindelijk stappen ze over op een groter graanschip uit Alexandrië, dat hen verder richting Italië moet brengen.

De omstandigheden blijven moeilijk. De wind zit tegen, vooruitgang is traag, en wanneer ze aankomen bij Kreta, staan ze voor een belangrijke keuze: blijven ze daar overwinteren, of varen ze verder?

Paulus waarschuwt hen. Hij voorziet dat de reis gevaarlijk zal worden en dat er grote schade zal ontstaan. Toch kiest de centurio Julius ervoor om te luisteren naar de kapitein en de stuurman. Hun advies klinkt logisch en ervaren. In eerste instantie lijkt die keuze ook goed uit te pakken: de wind draait gunstig en de zee is rustig.

Maar die rust is van korte duur. Plotseling steekt er een zware storm op. Het schip raakt volledig in de greep van de wind en wordt stuurloos. Dagenlang zien ze geen zon of sterren meer. Ze hebben geen idee waar ze zijn. Alle houvast verdwijnt.

Te midden van die chaos staat Paulus op en spreekt de bemanning en passagiers toe. Hij roept hen op om moed te houden want God had door een engel tot hem gezegd: "Wees niet bevreesd, u moet voor de keizer terecht staan en God heeft u allen die met u varen geschonken. Hij vertrouwt op God. Hij gelooft dat wat God heeft gezegd waar is.

De betrouwbaarheid van God staat in scherp contrast met de goden die velen van hen kennen — goden die in hun verhalen onvoorspelbaar en onbetrouwbaar zijn. De God van Paulus is anders: rechtvaardig en betrouwbaar.

Na veertien dagen op zee zien ze uiteindelijk land. Toch is ook dat moment vol spanning. In de nacht proberen enkele bemanningsleden te vluchten, maar Paulus grijpt in en maakt duidelijk dat redding alleen mogelijk is als iedereen samenblijft. De soldaten luisteren en voorkomen de vlucht.

Vlak voor de laatste fase van de reis moedigt Paulus iedereen aan om te eten. Ze hebben dagenlang nauwelijks voedsel gehad en zijn uitgeput. Hij spreekt hen toe met rust en vertrouwen, herinnert hen aan Gods belofte en geeft zelf het voorbeeld door brood te nemen, God te danken en te eten. De anderen volgen.

Wanneer het schip uiteindelijk op een zandbank loopt en uiteen begint te vallen, lijkt alles verloren. Er ontstaat paniek, en soldaten overwegen om de gevangenen te doden. Maar Julius grijpt in en voorkomt dat. Iedereen wordt gedwongen om het water in te gaan — zwemmend of drijvend op wrakhout.

En tegen alle verwachting in bereikt iedereen levend de kust.

Dit verhaal laat zien wat geloof kan betekenen in omstandigheden waarin alle controle verdwijnt. Het laat zien dat vertrouwen op God niet afhankelijk is van zichtbare zekerheid, maar juist standhoudt wanneer die zekerheid ontbreekt.

Wat ik hieruit meeneem, is het volgende.

Ons leven is een reis, en wanneer Jezus in ons leven komt is dit een weg van herstel en steeds meer worden zoals God ons beoogd had te zijn. En eigenlijk is dit een prachtig wonder. Bij wonderen denken we vaak aan instant bovennatuurlijke oplossingen voor onze problemen. Maar het proces is eigenlijk ook een aaneenschakeling van kleine wonderen. Dit proces zien we ook overal in de schepping terug! Vaker dan we denken zitten we met anderen in hetzelfde schuitje. De keuzes die wij maken en het vertrouwen dat wij hebben, voornamelijk te midden van ellende, hebben invloed op de mensen om ons heen.

Trouw en gehoorzaamheid aan God kunnen een uitwerking hebben die verder reikt dan wij zelf overzien. Zoals een kleine beweging een reeks dominostenen in gang kan zetten, zo kan één stap van vertrouwen gevolgen hebben voor velen.

In een wereld waarin verdeeldheid en polarisatie sterk aanwezig zijn, wordt mij steeds duidelijker dat God gericht is op harmonie en herstel. Paulus zegt eerst nog dat een aantal mensen het leven zal gaan verliezen. Ik denk niet dat hij aan zijn eigen leven dacht, want hij wist dat hij is Rome zou aankomen. Maar hij vreesde wel voor de andere passagiersleden en bemanning. Gaandeweg de reis gaat hij steeds inclusiever denken. Eerst zegt hij nog “we zullen mensenlevens verliezen”. Maar de engel zegt hem dat alle levens gered zullen worden”.

Paulus zegt zelf in Fil 3: 12 dat hij in ontwikkeling is (juist ook door moeilijkheden) . We gaan alleen af op onze hemelse prijs: het kennen van het grote geloof van Jezus in alle mensen (Kol 1:16). We mogen toegroeien naar die grote, inclusieve sneeuwvlok Jezus waardoor alles in allen zal zijn (1 Kor 15:28). Je zou kunnen afsluiten met een vraag aan de toehoorders: hoe heeft jouw geloof zich ontwikkelt (of positief: hoe is jouw geloof gegroeid, bijvoorbeeld door moeilijke omstandigheden)?